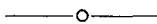

közös sajátágokban rejlik, amelyeknél fogva e vidékek nyelve más tekintetben is egységes csoportként lép fel.

A fentiek után is maradnak még megoldatlan kérdések; nehéz volna pl. minden esetben feleletet adni erre a kérdésre: miért hat egyszer az alaki tényező, holott máskor látszólag ugyanolyan külső feltételek mellett a jelentés érzeteti hatását? Am ilyen bizonytalanságok más téren is vannak. Mindaddig, míg a lélektan nem ismeri pontosabban az asszociáció törvényeit, megelégedhetünk azzal, ha a fentebbi elvek alkalmazásával a genusváltozásokat egységes szempont alá foglalhatjuk és e látszólagos zavarba rendet hozhatunk.

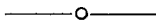
5. Kónya Sándor: Az oktató mese története a magyar irodalomban. 1921.

Kónya Sándor karcagi ref. főgimnáziumi tanár, akinek több értekezése (*A két Kisfaludy*. Karcag, 1908. — *A legújabb irodalom káros szélsőségeiről*. Nagyenyed, 1910.) nyomtatásban is megjelent s már bölcsészethallgató korában kari pályadíjat nyert egyetemünkön „*Imre Sándor élete és munkái*“ c. dolgozatával, ebben a terjedelmes, több mint 300 oldalra terjedő művében a magyar oktató mese történetének csak *egy részét* dolgozta ki.

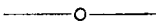
A *Bevezetés* a célkitűzéssel foglalkozik, rámutatva a feladat megoldásának nehézségeire. Ezután rövid áttekintést nyújtva az oktató mese történetének irodalmáról, rátér tulajdonképeni tárgyára, a történetre. A kódexek és prédikációk meseanyagán kezdi s bőven szól Temesvári Pelbártnak prédikációba szőtt meséiről. Az időrendtől eltérve, itt szól Taxonyi János vallási-erkölcsi irányú műve meséiről is. Röviden megemlítve „Salamon és Markalf“-ot, „Pontianus“-t és a „Hármas Istoriá“-t, s a keleti mesegyűjtemények magyar származékait ismerteti s dolgozatának ez a része (a *Horologium Turcicum*, Báji Patai S., Cegei Névtelen átdolg.) egész értekezéssé szélesedik (48—110.) l.). Ezután a régi magyar irodalomra tér ismét vissza s részletesen ismerteti Pesti Gábor, Heltai Gáspár és a „Magyar Esopusok“ meséit, különös figyelmet fordítva mindenütt a forráskutatásra.

Az újabb meseirodalmat (1776—1840) egy külön rész tárgyalja s a mesék kedveléséről, elméletéről és irodalmáról szóló bevezetés után az oktató mese művelői közül Kónyi János, Pétzeli, András Sámuel, Ráday Gedeon, Aranka György, Csokonai, Aszalai és Kazinczy meséit ismerteti.

Eddig terjed művének kidolgozott része. Az erre köv. rész (229—330. l.) csak töredékesen készült el s a Nagy Ferencről Szigethi Gy. Mózsig terjedő irodalmat vázlatosan ismerteti. Az „Utószó” közli a később feldolgozandó meseirodalom időrendes lajstromát s függetlenül ezeket ígéri: 1. Térképek és rajzok: a) A mese művelőiről Magyarországon; b) Szemléltető sématis kimutatás az idegen hatásokról, itt egyben az idegen hatású s eredeti mesék mennyiségének viszonyáról. 2. Táblázatok egy-egy mesének magyar feldolgozásairól. 3. Bibliographia a) Kiadások, illetve megjelenési helyek, b) irodalmi feldolgozások és kritikai munkák. 4. Névsor a mese művelőiről.

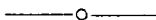

6. Steiger Imre: W. Rein pedagógiai rendszere.

7. Dr. Thót László: Középkori büntető igazságszolgáltatás főbb intézményei. Az istenítéletekről, különös tekintettel hazánkra.

(Megjelent nyomtatásban: Bosnyák Z. könyvny. Budapest, 1908: 37. l.)

8. Br. Zejk Adéle: Epiktetos.

Epiktetos ismeretére kedvező körülmény az, hogy igen sok adatunk van életére nézve. Azonban mégis legtöbb adatot őrzött meg számunkra Arrianos, ki tanítványa volt s később kiadta azon jegyzeteit, melyeket Epiktetos tanítása közben készített. — A phrygiai Hierapolisban született Nero uralkodása alatt s mint rabszolga került Rómába. Az írók feljegyzése szerint nyomorék, sánta volt. Domitianus alatt már felszabadították, ki 89-ben a többi philosophussal együtt száműzte. Ekkor Epirusba ment s valószínűleg Hadrianus alatt tért vissza, akivel jó viszonyban is állott. Ennek kegye azonban nem tette boldoggá Epiktetost; szerinte nem a szönyegek díszei egy ház-